

Tantárgy neve: TANM-PPM-107	Személyiség és	Kreditszáma: 2
egészségpszichológia		
A tanóra típusa és száma: ea. heti 2 óra		
A számonkérés módja: koll.		
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 2		
Előtanulmányi feltételek: <i>nincs</i>		
Tantárgy-leírás:		
Fejlesztett kompetenciaterületek:		
<p>A tanegység segíti a leendő tanárt abban, hogy</p> <ul style="list-style-type: none"> • megismerje és megértse önmaga és tanítványai személyiségét • megértse az egyének közti különbségeket, s támaszkodni tudjon az ezekben fellelhető értékekre; • felismerje, értse és kezelni tudja az egyes életkorokban jellemző testi, értelmi, érzelmi, erkölcsi és társas magatartást • képes legyen figyelembe a tanulók sajátos tanulási és nevelési igényeit, és elősegíteni személyiségük kibontakozását • képes legyen a pedagógiai folyamat pszichológiai szempontú értékelésére, ismerje megfelelő visszajelzések kulcsfontosságú szerepét az énkép és az önértékelés alakulásában; • képes legyen hatékony eszközök kialakítására az iskolai stresszel való megküzdés elősegítésére; • képessé váljon a különféle viselkedészavarok felismerésére, ezek megfelelő pedagógiai kezelésére, illetve szükség esetén megfelelő szakember segítségének igénybe vételére 		
Főbb tematikai csomópontok:		
<ul style="list-style-type: none"> • A komplex emberi viselkedés vizsgálata és megértése különféle nézőpontokból: a személyiség megközelítésmódjai • Az egyénre jellemző viselkedés leírása és magyarázata: vonás- és típuselméletek • A viselkedés motivációs szempontú leírása (Murray) • A személyiség mélylélektani (pszichoanalitikus) értelmezése: a tudattalan fogalma, a személyiség szerkezete és fejlődése, a viselkedés motivációja (libidóelmélet), szorongás és elhárítás, tárgykapcsolat és kötődés, neuróziselmélet. • Szociális tanulás és önszabályozás. A szociális magatartásformák elsajátítása (jutalmazás és büntetés, érzelmi jelentéstanulás, utánzás, empátia, azonosulás, testkép és énkép kialakulása), kompetencia, önkontroll (késleltetés, önjutalmazás, hierarchikus viselkedésszabályozás), külső- és belsőkontroll attitűd, én-hatékonyosság) • Fenomenológiai-humanisztikus személyiség-megközelítés emberképe, pedagógiai és terápiás szemlélete. Énkép és önértékelés. Önmegvalósítás és önérvényesítés. Individuális és kollektív én. • Az egészséges személyiség. Ego-kontroll és ego-rugalmasság, énkép-komplexitás, illuzórikus énkép. Áramlat-élmény (flow). • Stressz és megküzdés. Érzelmi intelligencia. Szorongás és kiegész. Pszichológiai védőfaktorok, pozitív pszichológia • Tanulási-, magatartás- és személyiségzavarok, a pszichés tünetek kialakulása • Kockázatos életmód és egészségmagatartás. Egészségfejlesztő és megelőzési programok az iskolában. • 		
Irodalom		
<ul style="list-style-type: none"> • Carver, Ch. S., Scheier, M. F.: <i>Személyiségpszichológia</i>. Osiris, Budapest, 1998. (Kijelölt fejezetek.) • V. Komlósi A. (1999). A személyiség értelmezései. In: Oláh A., Bugán A. (szerk.) Fejezetek a pszichológiai alapterületeiből. ELTE Eötvös Kiadó, Budapest. • N. Kollár Katalin, Szabó Éva (szerk.): <i>Pszichológia pedagógusoknak</i>. Osiris Kiadó, Budapest, 2004. 		

21. fejezet

- Demetrovics Zs. és mtsai. (szerk.). Iskolai egészségpszichológia. L'Harmattan, Budapest, 2007. (Pikó, Kökönyei és Nagy H, fejezetei)